

Nog heeft de boog het zenith niet bereikt, of reeds scheidt zich een tweede boog van het donkere segment in het Zuiden af, die weldra door andere gevolgd wordt. Alle klimmen op naar het zenith. De eerste heeft dit reeds overschreden, daalt vervolgens langzaam naar den horizon en verliest op de reis zijn lichtsterkte. Het geheele firmament wordt nu door lichtbogen overspannen; we ontdekken er zeven tegelijk, doch de lichtsterkte neemt al meer af, naarmate zij naar het Noorden zich uitstrekken, waar zij allengs geheel verdwijnen, ofschoon zij niet zelden over het zenith terugkeeren en verbleeken, zooals zij ontstaan zijn. Slechts zelden echter is het verloop van het geheele verschijnsel zoo rustig en regelmatig. In de meeste gevallen ontdekt men niets van het donkere cirkelsegment, dat zoo geregeld in de leesboeken vertoond wordt.”

Doch hierop komen we in een volgend nummer terug.
(Slot volgt.)

P. J. K.

VRAGENBUS.

(Vragen voor deze rubriek in te zenden aan het Bureau „Timotheüs” onder motto „Letterkunde.” Men sluitte een 5 cts. postzegel in.)

De vier andere vragen van Mr. Th. te 's-Gr. zijn:

V. Vanwaar het woord *hoera*!

VI. Vanwaar de uitdrukking *plompverloren*? en in welke verbanden komt 't meestal voor? Kan men b.v. spreken van een *plompverloren* woord?

VII. Wat beteekent „toom,” dat veel gebruikt wordt om een zekere hoeveelheid hoenders aan te duiden? Een *toom* kippen b.v. Ook spreekt men wel van een *toom biggen*, hoeveel zijn dat er dan? Maar nooit zoover ik weet van een *toom paarden*.

VIII. Wat beteekent de uitdrukking: „Ergens 't land aan hebben?” „'t Land hebben als een stier!”? Hoe komt die stier hier bij te pas?

Ziet hier de antwoorden:

V. Het woord *hoera*, dat niet van Nederlandschen oorsprong is, werd in de middeleeuwen gebruikt als uitroep bij de jacht en beduidde dan: Haast u, vooruit! Er op los! Het komt denkkelijk van het oude woord *hurren*, d. i. haastig voortgaan, nog kenbaar in het Engelsch tot *hurry*, haasten, het Duitsche *hurtig*, gauw, en ons *hurrie* of *herrie*, d. i. eigenlijk snel en verward dooreenloopen. 't Kan echter ook zijn, dat het woord een verbastering is van het Turksche *wrah*, d. i. sla hen dood! In de vele oorlogen, vroeger tegen de Turken gevoerd, kan deze strijdkreet zijn overgenomen. Daarvoor pleit, dat hij later, juist door de Russen waarschijnlijk, die vaak de Turken bevochten, meer algemeen in Europa is geworden. De Duitschers namen hem in 1813—1815 in den strijd tegen de Franschen van de Russen over.

Na de middeleeuwen tot omstreeks 1700 was *hoera* in West-Europa onbekend. Men riep toen bij ons b.v. *hoezee!* Thans is „hoera” algemeen, al spreken o. a. de Zweden het anders uit dan wij. In het Duitsche leger is het de kreet bij aanvallen. Ook bij ons komt het veel voor. Men vindt het ook in 't Fransch en Engelsch. Ongetwijfeld heeft het krachtige en forsche van dezen uitroep veel tot de verspreiding bijgedragen. De oud-Hollandsche strijdkreet was: „Val aan!” De vreugdekreet: „Hoezee!”

VI. De eigenlijke uitdrukking is: Plomp! Verloren! 't Ziet op het onverwacht, plotseling vallen en verdwijnen

van iets in 't water. Men hoort een plomp en meteen is 't verloren. 't Wil dus zeggen: plotseling, zonder voorafgaande waarschuwing, eer men er iets tegen doen kan. Tot verbanden leent het zich niet. „Het staat steeds zelfstandig, „bijwoordelijk,” als bepaling eener *werking*. „Plompverloren woord” deugt dus niet.

VII. Dit *toom* is het Engelsche *team*. (Vergelijk stroom, stream, droom, dream.) We hebben beide vormen in het oog te houden om dat „toom” te begrijpen. Oudtijds had het de beteekenis van nageslacht, nakomelingen, een opeenvolging in zekere orde. (Het stamt trouwens af van een werkwoord, dat *voortbrengen* beduidt.) Zoo kreeg het later in beide talen de beteekenis van een zekere hoeveelheid bijeen, een groepje. Aldus wordt het nog gebruikt voor kippen en biggen, al durf ik niet zeggen of een *toom* overal juist zes kippen en een haan aanduidt! Het kan ook, als in Engeland, voor koeien en paarden worden gebruikt. Dat men niet van een *toom* paarden spreekt, is te verklaren, wijl dat licht verwarring kon geven met den *toom*, die dient om het beest te besturen. Dit laatste *toom* komt, gelijk *toue*, van een stam, die *trekken* beduidt.

VIII. Deze zegswijs ontstond indertijd toen men, met zeilschepen varende, veel meer van wind en weer afhing, dan bij onze huidige stoomschepen. 't Kon gebeuren, dat, terwijl alles tot uitzellen gereed was, men dagen lang wachten moest op gunstigen wind, en het meeste scheepsvolk zich aan land liep te vervelen. Ditzelfde kwam ook weer voor als men lang moest blijven liggen bij onaangename, vervelende plaatsen. Aan land had de zeeman het op reis dikwijls minder aangenaam dan op 't schip. Hij werd aan land landerig, landziekig, had het land, d. w. z. hij was waar hij niet wezen wou. Daar waren de lui slecht geluimd, balsturig, onhandelbaar, en wijl dit veelal ook eigenschappen van den stier zijn, zei men: „Het land hebben als een stier.” 't Laatste is eenvoudig een zoo krachtig mogelijke versterking van het eerste.

A. J. H.

„Stijlbloemen.”

We spraken reeds meermalen over stijl en wijze van uitdrukking. Nu is het waar, dat men ten opzichte van deze twee leeren en vooruitgaan kan, zoowel door op te merken hoe het wel, als hoe het *niet* moet zijn. In der tijd was ik gewoon van dat laatste nu en dan voorbeelden te geven, die als „stijlbloemen” velen nog zullen bekend zijn. Met het oog op het doel van „Letteren en Taal,” volgen hier weder eenige, en, zoo we hopen, later meer. De lezer, die er nut van wil trekken, *leze* niet alleen, maar *denke* er ook eens over *na*. Immers, al ontdekt men ook het verkeerde, even noodig is in te zien *waarom* het niet deugt.

1. Na voor *f* 9000 te zijn ingezet, moest de makelaar het ten slotte voor *f* 8400 laten.
2. Het klinkt al te mooi; even deswege vertrouw ik de zaak niet.
3. Zoo was de toestand in de veertiger jaren. (Dit fraais kan men in sommige onzer Christelijke nieuwsbladen vinden!)
4. Het is dwaasheid, altijd het verledene boven het hedene te prijzen.
5. Ik wijs er op, dat dit bezwaar best is te ondervangen.
6. De zonverlichte zee lag effen voor ons oog.
7. Zelf tot over de ooren in het moeras zittende, slaat men toch nog munt uit de moeilijkheden der naburen, alsof dat iets baten kon.
8. „Geen zee zag ooit uw vlag of heeft voor u gebeefd.” (Uit een lierzang op Michiel de Ruyster.)
9. De geraadpleegde notelen gaven weinig licht in dit geval, daar zij niet te vinden waren.

A. J. H.

strijkend. „Ik heb met den schout een inspectiereis gemaakt langs onze grensvesting — nooit heb ik zoo'n janboel gezien! Op mijn woord van eer — 't is een schande. Vestingen? M'n lieve mensch — daar zijn geen vestingen; in twee en twintig jaren is er geen schop in den grond gestoken; de grachten liggen dicht — de jongens spelen er krijgertje. Ik vroeg, waar de stormpalen waren? Och, de keukenmeiden hadden ze voor brandhout gebruikt, om het middagmaal der heeren officieren goed gaar te krijgen. Wallen zag ik niet — wel mooie moestuinen, waar de beste peen werd geteeld.”

„Hoe staat het met de ammunitie?” vroeg Pietersen. „Ammunitie!” zeide Teun, en hij barstte in een schaterlachen uit. „Die vraagt naar ammunitie! Man — daar is geen ammunitie, en het kruut, dat er dan nog is, pakt aan elkander als sneeuw in een harden dool!”

„De officieren zijn flink!” zeide Pietersen, zoo langs zijn neus heen.

„Flink?” hernam de schoutenknecht, den vreemdeling van het hoofd tot de voeten opnemend; „flink? Die gepoederde fatjes schrikken als benauwde katten, als ze een musket hooren knallen, en ze vallen in zwijm, als een kanon afgaat. En dan die soldaten! Het zijn stroopers, vagebonden, die gegeeseld en gebrandmerkt moesten worden! De Prins laat elke week een dozijn van die vaderlandsverdedigers ophangen, om er de discipline in te krijgen. Dat is te prijzen, maar hij zal er geen centje overhouden, en dat is ongelukkig genoeg! Dat was in mijn tijd anders! Dát waren soldaten! — echte ijzer-vreters, die de kippen niet stalen bij den boer, maar bij den vijand aan de poort klopten, en zeiden: „Doe open in naam van Oranje!” En doe je 't niet gauw, dan trappen we de poort in!”

(Wordt vervolgd.)

LETTEREN EN TAAL.

V R A G E N B U S .

Belangstelling. — Lekkeris. — Toot. — Kreupelbosch.

Belangstelling, die zeer te loven valt, betoonen onze lezers in de beantwoording der vragen. Men zag het o. a. in het nr. van 7 November, waarin een geachte lezeres wijst op Van Lenneps meening omtrent den oorsprong van het woord „Moffen,” waarnaar gevraagd was. Nu las ik juist even te voren nog een heel geleerde verhandeling over 't zelfde onderwerp, doch zelfs Bilderdijk brengt ons met zijn gissingen niet verder. Wat Van Lenneps gevoelen betreft, ook dat komt mij zeer onwaarschijnlijk voor; we zijn nog altijd zoekende.

Van den heer A. L. ontvingen we een gewaardeerde opmerking in zake „Bombast.” Z. Ed. schrijft:

„Kan het woord *bombast* ook zijn oorsprong danken aan een persoonsnaam? Van 1493—1541 leefde de Zwitser Philippus Aureolus Paracelsus Theophrastus Bombastus von Hohenheim, een geneeskundige, die steeds zoekende was naar een universeel geneesmiddel, een middel tegen alle kwalen tegelijk. Bij dat zoeken heeft hij vele goede geneesmiddelen gevonden, en de medische wetenschap veel vooruitgebracht. Door heel West-Europa trok hij rond, hield voordrachten in het Duitsch of in slecht Latijn, gaf daarbij zeer af op oudere geneeskundigen, en prees zijn middelen aan met kwakzalverig marktgeschreeuw. Juist daardoor, en door zijn slechte levenswijze, vonden zijn verbeteringen in langen tijd geen ingang. Kan het ook zijn, dat zijn naam Bombastus ons het woord *bombast* heeft bezorgd?”

Ook ik dacht bij het behandelen der vraag *allereerst* aan Paracelsus. Toch kwam het mij bij nadenken hoogst onwaarschijnlijk voor, dat hij bij ons „Bombast” in 't spel zou zijn. Immers, onder den naam Bombastus komt hij nooit voor; steeds heet hij Paracelsus als over hem gesproken wordt. Niet waarschijnlijk dunkt mij daarom, dat hij een woord als het zoo algemeen gebruikte Bombast in zwang heeft gebracht.

Meermalen hoorde ik kinderen in onze omgeving spreken van „lekkeris,” (niet *lekkers*) waar ze dan drop mee bedoelden. Hoe is dat woord te verklaren? Met „lekkers” bedoelen ze ook wat anders, b. v. suikergoed. c. b.

Antw. — Als de vrager ooit in Engeland komt, zal hij daar misschien ook de kinderen van „lekkeris” (*licorice*) hooren spreken, als zij drop of zoethout bedoelen. 't Een en 't ander zijn verbasteringen van *lacarissa*, zooals de meer wetenschappelijke naam van drop is; al denken de kinderen in Nederland althans er zeker wel bij aan „lekker.”

't Gebeurt meer, dat men een woord vervormt naar de beteekenis, die men meent, dat er bij behoort. Zoo spreken sommigen van een „oogelist” als zij den *oculist* of oogdokter bedoelen. Zoo zegt men soms „gaanderij” in plaats van *galerij*, gelijk het heet, omdat men denkt aan „gaan,” of wijl de galerijen als 't ware een rondgang in de kerk vormen.

In Boeda's „Moortje” meen ik, wordt het woord *Toot* vermeld. Wat beduidt dit, en is het nog in gebruik? vraagt W.

Antw. — Om met het laatste te beginnen, zoo wordt *toet*, een andere vorm van „toot”, te Amsterdam in de volkstaal nog gebruikt voor *mond*. Ook is, geloof ik, in sommige streken van Zeeland, het woord *tote* voor „gezicht” (aangezicht) bekend. 't Is nauw verwand met *tuit*, de mond van een kan. Vergelijk ook *toeteren*: met den mond in een pijp blazen. De beteekenis zal hieruit wel duidelijk zijn.

Dezelfde lezer vraagt, of we het eens zijn met de verklaring, dat een *kreupelbosch* zoo heet, omdat het eigenlijk een *kreupel bosch* is, d. i. krom gegroeid of gebrekkig. Hij kan dit niet vinden.

Antw. — Wij evenmin. Als ik in een bosch ga snoeien en hakken, wordt het toch geen *kreupelbosch*, en dit laatste wordt, al groeit het nog zoo lang, nooit een woud. *Kreupel* hout is laag hout, maar geen veriminkt of wanstallig hout. Ik voor mij geloof, dat „*kreupel*” hier komt van *kruipen*, en *kreupel* hout wil zeggen laag hout, heesters en struiken, die als 't ware langs den grond „*kruipen*,” in tegenstelling met „*opgaand*” geboomte.

A. J. H.

„Stijlbloemen.”

1. Bewandelen wij de voetstappen onzer doorluchtige vadersen.
2. Daar de onderneming geen vruchten afwierp, heeft men haar opgegeven.
3. „Bemerkingen.”
(Deze onzin komt voor o. a. in een boekje voor *Nederlandsche* spoorwegen!)
4. De courses hadden een eclatant succes. Er was veel volk, kolossaal animo. Zelfs het miniemste caféje zat vol.
(Uit een *Nederlandsch* dagblad!)
5. Hij zette zich met goed gevolg er toe, een slaapje te doen, en wisselde nu en dan een blik met zijn reisgenoot, die zijn voorbeeld was gevolgd.
6. Het publiek wordt gewaarschuwd voor onechte namaaksels, die er slechts op uit zijn hun oogen te verblinden.
7. Een heuvelofringd veld breidde zich voor ons uit.

A. J. H.

VOOR ALGEMEENE ONDERWERPEN.

Mej. B. E. G.-B. te D. — Kostelijk heeft in onze taal niet alleen de beteekenis van *mooi, prachtig, voortreffelijk*, maar ook van *veel kostende*. In den laatsten zin, niet in den eersten, wordt dit woord gebruikt in Ps. 116 : 15. „Kostelijk is in de oogen des Heeren de dood Zijner gunstgenooten,” wil dus niet zeggen: de Heere vindt het heerlijk, als Zijn gunstgenooten sterven, maar: het kost Hem veel, Zijn gunstgenooten in den dood te laten gaan. Evenals het kostelijk voor God was, — kostelijk in den zin van kostbaar of duur, — toen Jezus in den dood ging, zoo is ook kostelijk voor Hem de dood Zijner gunstgenooten. De gunstgenooten worden vereenzelvigd met Hem, van Wien de geheele psalm een profetie is. Want Psalm 116 bevat het opstandingslied van den Messias.

In de *Gereformeerde Kerkbode* van 22 Nov. j.l., geeft Ds. Van der Linden eenzelfde verklaring. „Dat wil niet zeggen,” zegt hij o.a., „dat God een welgevallen zou hebben in den dood der zijnen; dat deze dierbaar in Zijn oog zou zijn. Neen, juist andersom. Het valt den Heere moeilijk, Zijn gunstgenooten te laten sterven.”

God stelt het leven der zijnen op hoogen prijs. Hij laat ze eerst sterven, als het *moet*.

J. L. S. te O. — Het woord dierbaar in 1 Sam. 3 : 1. is niet meer te begrijpen in onzen tijd. Het wil zeggen dier of duur, en kon dus het beste vertaald worden door zeldzaam. In die dagen, toen Eli priester was, was het woord des Heeren dus niet bijzonder dierbaar, (*heerlijk* verstaat men dan daaronder,) maar het was duur, zeldzaam, het werd bijna niet gevonden. Het vervolg van het vers maakt het trouwens duidelijk, dat dit bedoeld wordt: „er was geen openbaar gezicht.” De toestand was zóó treurig in Israël, Eli's huis ook was zóó slecht en verdorven, dat de Heere bijna niet sprak, en Zich niet in gezichten openbaarde.

M. B. te S. — Een onvereffenbare tegenstrijdigheid is het niet! Trouwens, aan dezulken moet ge *nooit* gelooven. Al zouden wij ze niet kunnen vereffenen, toch *zijn* ze wel te vereffenen.

Uw vraag is oogenschijnlijk zeer moeilijk te beantwoorden. In 1 Sam. 17 verslaat David Goliath. In 2 Sam. 21 : 19 verslaat Elhanan, de zoon van Jaaré-Oregim, een zekeren Beth-Halachmi, dewelke was *met* Goliath, den Gethiet. In 1 Kron. 20 : 5 verslaat Elhanan, de zoon van Jaír, *Lachmi, den broeder* van Goliath, den Gethiet.

Laat ik trachten, dit struikelblok voor u uit den weg te ruimen. Ik doe niets liever dan dat, want er worden, helaas! ook door geloovigen genoeg struikelblokken *op den weg* van andere geloovigen *geworpen*.

Op de door u verkregen tijdorden zal ik maar niet ingaan. Ik weet niet, hoe ze door u verkregen zijn, en met welk recht gij van *tijdorden der opgestelde berichten* spreekt.

Allereerst zij gewezen op de fouten in de vertaling van 2 Sam. 21 : 19. Dit vers moet luiden: „En Elhanan, de zoon van Jaaré-Oregim, de Bethlehemiet, sloeg Goliath, den Gathiet.” De Statenvertaling heeft de tegenstrijdigheid gevoeld, en die trachten weg te nemen door een verklaring in te lasschen. *Dewelke was* is cursief gedrukt. Deze woorden zijn dus, volgens de statenvertalers zelve, ingevoegd; ze kwamen niet in den grondtekst voor. Maar

die invoeging heeft den zin juist verduisterd. Niet Beth-Halachmi werd verslagen, maar Goliath.

Doch hoe is dit nu te verklaren! David versloeg toch Goliath, volgens 1 Sam. 17. En Elhanan versloeg toch den broeder van Goliath, volgens 1 Kron. 20 : 5.

Laat ons het verband nemen in 2 Sam. 21.

David had dapper gestreden. Maar hij was in een strijd moe geworden, zoodat een Filistijn zeker David doodgeslagen zou hebben, ware Abisai niet te rechter tijd tusschenbeide gekomen om den Filistijn met één slag neer te vellen. Toen zwoeren de mannen van David, dat hij niet zou meegaan in den krijg, opdat hij de lamp van Israël niet zou uitblusschen. (vs. 18.)

Toen er nu weer gekrijgd moest worden te Gob tegen de Filistijnen, ging David niet mee. Maar het schaadde niet, dat hij afwezig was. Dezelfde geest, die *hem* bezield, was ook in zijn *helden*. Was de eene reus van Rafa opgestaan om David te doden, en was hij neergeveld, daarmee was diens geslacht nog niet uitgeroeid. Er stond weer een andere reus van Rafa op, die door een ander der helden moest verslagen worden. Ja, zelfs de oude Goliath, die toch door David verslagen was, kwam weer terug! Zou het waar kunnen zijn? Verontrust u niet, Elhanan! Gods genade — dat beteekent immers uw naam — zal u helpen. Want deze Goliath heeft valschelijk den naam van den gedooden reus aangenomen. Hij is niet Goliath zelf, maar zijn broeder Lachmi. Misschien lijkt hij op hem; hij draagt ook eenzelfde speer als zijn broeder Goliath, een speer als een weversboom. Maar daarom is hij het nog niet. Vraag hem maar eens, waar zijn *zwaard* is! Dat heeft immers David! En de held treedt in dezelfde afhankelijkheid als zijn Koning op den reus toe, en slaat hem neer. *)

Acht gij deze verklaring geen uitlegging, maar een inlegging? Ga uw gang. Dan blijft u slechts één weg over: aan te nemen, dat bij overschrijving van het oorspronkelijke, in 2 Sam. 21 : 19 achter het woord „sloeg” de woorden zijn weggelaten: „den broeder van.” Maar *mij* lijkt het beter, aan geen fout in de handschriften te denken, doch aan het bedriegelijk voordoen van Lachmi, waarop dan de Heilige Geest onze aandacht wilde vestigen.

J. N. V.

*) Zie „Beschouwing over de boeken van Samuel” door Dr. H. Rossier.

LETTEREN EN TAAL.

„Stijlbloemen.”

1. Hij heeft een gedegen studie van de zaak gemaakt.
 2. Hij was van achteren te zien toch blij, dat het zoo was gelopen.
 3. In dezen bodemloozen afgrond wassen niet dan louter schrale distels.
 4. Op uw weg ligt menig hinderpaal, waarmede gij kunt te strijden hebben. Doch beleid en vriendelijkheid zullen u helpen hen te overwinnen.
 5. Eenigen liepen met de handen in de zakken op het Perron heen en weer, druk studeerende in hun reisgidsen; anderen verwachtten vreugdvervuld den trein, den vacantierein.
 6. Hier vindt men het meest gesorteerde adres voor speelgoed.
 7. We hebben de goederen afgezonden en houden wij ons voor nabestelling aanbevolen.
 8. Speciale collectie van nouveautés in alle genres; kwaliteit gegarandeerd. Concurrente prijzen. Handel en gros en en detail.
- (Dat durft men in *Nederland* voor *Nederlanders* op-disschen!)

A. J. H.

de Franschen werkelijk op een der plekken, door hem op dat ongelukkige stuk papier aangeteekend, den Rijn passeerden — zou dan zijn doodvonnis niet geteekend liggen?

Het klamme zweet brak hem uit; een brandende wensch om vrij te komen, begon hem te overheeren, en nu riep hij tot God om uitkomst, in een woeste, half zinnelooze hartstochtelijkheid, om dan weer, door wanhoop voortgedreven, door dien verschrikkelijken kerker heen en weer te rennen.

De maan, die met haar vriendelijk licht zijn gevangenis had verhelderd, ging onder; het werd stikdonker in de sombere ruimte; en uit de zwarte hoeken grijsde de dood hem tegen. Hij legde zich neer op den harden grond, om dat doodsspook niet te zien — overspannen van droefheid en ellende, diep ongelukkig.

Toen echter werd hij kalmer; de krampachtige schokken, die zijn lichaam schudden, verminderden, en de engel van den slaap ging met zachten vleugelslag over zijn oogen.

(Wordt vervolgd.)

VALSCHE SCHAAMTE.

Wij maken ons doen en laten zoo dikwijls afhankelijk van de vraag, wat de menschen er wel van zullen zeggen. Er zijn, helaas! niet veel onafhankelijke zielen, die, zonder zich te storen aan de openbare meening, altijd doen wat Gods Woord en hun geweten hun gebiedt. Die geneigdheid om zich altijd te schikken naar de opinie der wereld, leidt echter in vele gevallen tot leugen, tot huichelarij, en zelfs tot misdaad.

Daar is een familie, die beter dagen gekend heeft. Met of zonder eigen schuld zijn ze tot armoede vervallen, en ze zijn genoodzaakt, te werken voor geld. Dat is nu toch voorzeker geen schande; elke trouw verrichte arbeid adelt den mensch. En toch wordt zulke arbeid nu dikwijls uit valsche, dwaze, zondige schaamte slechts in het geheim gedaan, en de werkgever wordt verzocht, er over te zwijgen. En zoo wordt het leven van het gezin een leven van leugen en kwelling.

Daar is een huisvader, die zijn vrijen tijd bijna uitsluitend in lichtzinnig gezelschap in de herberg doorbrengt. Zijn vrouw smeekt hem toch thuis te blijven bij haar en de kinderen, en niet naar de herberg te gaan, vanwaar hij niets meebrengt dan een ledige beurs, een zwaar hoofd en een schuldig geweten. Ernstig hoort de man die woorden aan, en een goede engel fluistert hem toe: „Je vrouw heeft gelijk. Doe wat ze zegt, en de zegen zal niet achterblijven.” Maar hij luistert niet naar die stem, want hij schaamt zich. Wat zouden zijn kameraden er wel van zeggen! Die zouden hem immers uitlachen, als ze 't vernamen, dat hij deed, wat zijn vrouw gaarne wilde. Maar zulk een schaamte voert steeds verder op den weg van zonde en ellende.

Menigeen schaamt zich ook in het gezellige leven op te treden tegen goddelooze gesprekken en anti-godsdienstig doen, door zijn Christelijke overtuiging vrij uit te spreken. Ook zulk een verloochening komt voort uit valsche schaamte.

Menigeen ook, die van geringen stand opgeklommen is tot een hooge positie, schaamt zich over zijn arme, eenvoudige ouders, en verloochent ze zelfs! Doch men schaamt zich niet, dingen te doen of na te laten, waarover men zich voor het aangezicht des Heeren te schamen heeft!

Hoe dikwijls is misbruik van vertrouwen het gevolg van valsche schaamte. Men leeft in een gezin boven zijn stand. Op den duur blijkt het, dat debet en credit niet met elkaar kloppen. Nu behoort men eenvoudiger te gaan leven, minder geld te besteden aan kleeding, maaltijden, uitgaan. Maar men wil den schijn bewaren, en tot geen prijs het voorkomen hebben van wat men eigenlijk is. En om den schijn te redden, door de valsche schaamte, komt men in jammer en moeite, soms in ellende en zonde.

Een Christen moest zich nooit schamen te doen wat Gods Woord gebiedt, en zich altijd schamen te doen, wat Gods Woord verbiedt.

* * *

LETTEREN EN TAAL.

„Stijlbloemen.”

De opmerking is gemaakt, dat het niet altijd gemakkelijk was, in de volzinnen, die gegeven worden, de misstellingen te vinden. Om hierin nu tegemoet te komen, zullen we voortaan in ettelijke zinnen iets onderstrepen, of op andere wijs aangeven wat verbetering behoeft.

1. Hier *realiseerden* wij ten volle de kenmerken der Italiaansche schilderschool.

2. Waag u op zulk glad ijs niet: licht valt ge of komt in een wak terecht, dat u ten grave sleept.

3. Ik heb er niets *op* tegen, dat het zoo geplaatst wordt.

4. Het gelukte hem niet, zich aan den jammerlijken toestand te *ontscheuren*, waarin hij nu *gedompeld* was.

5. Daar er geen gelden meer beschikbaar bleken, waren wij *aangewezen* op het klein bedrag, dat een vriend ons zond. (Leelijk Germanisme.)

6. Van den bok gevallen zijnde en ernstig gewond, droeg zijn vriend hem naar een huis, waar men hem vriendelijk opnam. (Hier draagt de gevallen zijn vriend!)

7. „Mijnheer de Voorzitter, de suiker is de kurk, waarop Java drijft.” (Bij de jongste begrooting.) A. J. H.

VRAGENBUS.

Bellerophon. — Janssonius.

In Ten Kate's vertaling van Milton „Verloren Paradijs” komen deze regels voor:

„Liet uw hand mij los,
Ik stortte neder van mijn toomloos vleugelros
Gelijk Bellerophon,” enz.

Wat wil dit zeggen?]

R.

Antw. Het vleugelros is Pegasus, het gevleugeld paard, dat de dichters den Zangberg opvoerde. Bellerophon is een koningszoon uit de Grieksche fabelleer. Toen hij, trotsch op zijn zegeprelen, Pegasus besteeg om tot de goden te klimmen, stak een wesp het paard, dat wild werd en hem afwierp, zoodat hij 't bestierf. Pegasus overleefde het ongeval.

Hierbij zij opgemerkt: 1e. dat dichters als Milton en anderen uit dien tijd veel beelden en aanhalingen uit de fabelleer gebruiken. Ook Bilderdijk deed nog zoo. Voorts, dat de juiste vertaling van *Paradise lost*, niet is „Het Verloren Paradijs,” maar „Het Paradijs verloren.” Er tegenover staat het boek *Paradise regained*, d. i. „Het Paradijs herwonnen.”

— In de Nieuwe Gezangen der N. H. Kerk komen een aantal voor van Bennink Janssonius. Wie was deze dichter, vraagt P.

Antw. In Den Haag zullen ouderen van dagen zich Ds. B. Janssonius nog wel herinneren. Hij stond daar meer dan 20 jaar en stierf in 1872. Hij gaf schoone dichtwerken, vooral van godsdienstig karakter, Gezangen uit verschillende kerken, en schreef over kerkgeschiedenis o.a. der Oud-Roomschen.

A. J. H.

LETTEREN EN TAAL.

V R A G E N B U S.

Nog eens: Teems en Rosmolen, Kittebroers en Hanebalken. — Schitteren door afwezigheid.

In de titels boven deze afd. in no. 17 zal men de eerste twee bovenstaande woorden hebben opgemerkt, maar zonder dat er daaronder iets over wordt gezegd. Dit is te wijten aan het wegraken van een stukje kopij ter drukkerij of aan het redactie-bureau, die mij noopt nog eens te vertellen, wat daaronder had moeten volgen.

In sommige plaatsen kan men als spreekwoord hooren: „Het lekt als een *Teems*.” Hoe komt daar nu de *Teems* bij te pas?

Antw. De uitdrukking die, meen ik, alleen in het Noorden onzes lands voorkomt, heeft met de *Theems* te Londen niets te maken. Een *teems* is een zeef, en dit verklaart de zaak.

Wat *Rosmolen* betreft, vroeger gebruikte men een paard (ros = paard, denk aan roskam) om in diamantslijperijen, grutterijen, pelmolens enz., het raderwerk in beweging te brengen. Het paard liep onophoudelijk rond, de raderen draaiden, de spullen piepten, het meel stooft, alles was leven en beweging. Daarom duidt „rosmolen” nog een groote drukte aan waar iemand het hoofd bij omloopt.

Omtrent de twee volgende bovenstaande woorden, vragen in no. 15 betreffend, zendt E. H. N. te E. ons deze toelichting:

Kit, wordt gebezigd voor een groote kan. De *kittebroers* kochten samen een *kit* bier om die als broers uit te drinken; ze deden dit meestal in een bierhuis om dan voor minder geld bij grooten voorraad te kunnen drinken.

Door een *hanebalk* wordt verstaan de bovenste balk in de kap eener schuur. Men vindt die in elke boerenschuur. 't Is een *hanebalk* omdat hij de bovenste is, zooals de haan de opperste der kippen is. Er is meer in een boerenschuur, dat voor oningewijden onbekend is, zooals bijv. „'t middelmenneke der hank,” of „'t uilengat.”

Vraag. — Men leest tegenwoordig meermalen, b.v. in een verslag: „Zij schitterden door afwezigheid.” Is dat niet een vreemde uitdrukking, of heeft dat wellicht een bepaalden oorsprong? W.

Antw. — Van meer dan één uitdrukking, die zich in algemeene belangstelling mag verheugen, is de oorsprong toch soms duister.

Wat ik weet, is, dat men in de *Annales* of *Jaarboeken* van Tacitus, een Romeinsch schrijver uit de 1e eeuw, leest: „Cassius en Brutus schitterden daardoor het meest, dat men hun beelden niet zag.”

't Gold namelijk de begrafenis van Cassius' vrouw Junia; bij zulke gelegenheid droeg men de beelden van voorname geslachten vooruit.

De Fransche schrijver Chénier gebruikt deze uitdrukking in zijn tooneelstuk „*Tibère*” en zegt: „Brutus et Cassius brillaient par leur absence,” d. i. „B. en C. schitterden door hun afwezigheid.”

Is de uitdrukking zóó in zwang gekomen, dan is zij nu een 100 jaar oud, of wil men zelfs 1800.

A. J. H.

„Stijbloemen.”

1. De *schittering* zijner heerlijkheid stelde alle andere in de *schaduw*.
2. Het wemelde er van mollen, vleermuizen en *andere roofvogels*.
3. Wie bij *aan- of voortgang* den goeden weg bewandelt, zal bevinden, enz.
4. De *ombouw* van de draaibrug, die nu een vaste wordt, is aanbested.
5. „De *Oeverzee-berichten* heden niet ontvangen.”
(Uit zeker dagblad.)
6. Een berichtgever meldt aan zijn blad, in verband met den hoogen *waterstand* in Brabant, dat de dijken aldaar de *vuurproef* hebben doorstaan.
(Op een doos met *insectendoodend poeder*.)
7. O mug en mot en andre ontuigbeesten,
Dit poeder maakt u altemaal tot geesten.
Het drijft zelfs muis en tor tot aan hun end,
De prijs is maar twee stuivers en een cent.
8. *Valt op Uw Knieën*, opdat gij de grootheid moogt vereeren, en *ijlen* tot haar woning.
9. Van *jongsbeen* aan legde hij zich met de borst op de taal toe.
10. Op *aanstichting* van den burgemeester zal een nieuw armenhuis verrijzen.
11. Hij besloot *zich* daar genoegelijk *in te richten*.
12. Die plek *eigent zich* niet voor een speeltuin.
13. Onze ellende was groot; we moesten *van ontheringen* leven. (!)

A. J. H.

- V A R I A.

Kokers.

Men zegt wel, dat de sprinkhaan van het Oosten Tot lijf een koker heeft. Wat dat beduidt? Wat inkomt vóór, gaat achter snel weer uit. Met wat blijft hangen, mag hij schraal zich troosten. Dies eet hij vratig, veel, en altijd voort; De lading gaat toch goeddeels overboord!

Dit las ik en ik dacht: waar kan het wezen Dat ik zulk sprinkhaansvolk ook heb ontmoet? En 'k vond het ras: Het zijn de lui die lezen, Maar *gaven* voor verstand, noch voor gemoed. Ze laden daaglijks rijp en groen bijeen, De stof ging snel den koker in, verdween, En de eter blijft zoo mager als voorheen!

A. J. H.

Esperanto.

Men gaat er nu reeds toe over, in deze hulptaal den Bijbel over te zetten. Verleden jaar is een vertaling van Mattheüs' Evangelie bij Heinrichs te Leipzig verschenen. Nu onlangs bevatte *La Revuo*, het blad der Esperantisten, een overzetting van den Prediker: „*La Predikanto*.”

Het komend internationaal congres voor Esperanto wordt gehouden in Aug. a.s. te Cambridge in Engeland. Ook dan heeft weer een dienst in de hulptaal plaats.

A. J. H.

LETTEREN EN TAAL.

VRAGENBUS.

Een vraagstuk, dat veel besproken is en wordt.

Een onzer lezers — de heer F. P. de H. te J. — verzocht ons onlangs inlichting over de vraag, of men, van den Schepper sprekende, *Heer* of *Heere* moet zeggen. Met het oog op hetgeen onze lezer schreef — we lazen het met genoegen en dank! — behandelen we de zaak wat meer uitvoerig.

De vraag hier opgeworpen is niet nieuw; meermalen kwam zij ter sprake. Men houde wel in het oog, dat het hier een vraagstuk geldt op het gebied der *taalkunde*. Wie daarop vreemd is, kan het niet beoordeelen. Wie b.v. geen onderscheid weet tusschen eersten naamval en derden, wie niet vat wat het „verloop” in de taal beduidt, kan hier niet meespreken.

Men moet ook niet beginnen, met het gebruik van *Heer* of *Heere* te regelen naar eischen, die op godsdienstig gebied liggen, er zekeren maatstaf van vroomheid in zoeken. Groen, Heldring, Da Costa schreven nu eens *Heer*, dan weer *Heere*, om van vele levenden te zwijgen, die ook zoo doen, of wel uitsluitend het een of ander gebruiken. Ook zeggen velen doorgaans „Heer” en schrijven „Heere.”

Toen, nu een twintig jaren geleden, Dr. A. Kuyper over de zaak in geschil lag met Dr. Bronsveld, richtte de eerste zich dan ook niet ter beslissing naar godgeleerden of tot een kerkelijk lichaam, maar zeer terecht tot een *taalgeleerde*, Dr. M. de Vries, die de zaak bloot uit taalkundig oogpunt beoordeelde. Hij verklaarde zich voor *Heere*. Wil nu iemand op gezag van dezen geleerde de zaak voor uitgemaakt houden, hij kan het doen. Doch wèl dient bedacht, hoe b.v. de „nieuwe spelling”, ook van Dr. De Vries, nu reeds, na 40 jaar, door velen wordt verworpen en in de praktijk heeft teleurgesteld. Onfeilbaar is ook een hoogleeraar niet.

De voorstanders van *Heere* zeggen: Er zijn in onze taal woorden, die, als men deftig of met eerbied spreekt een slot-*e* hebben; *Vrouw* b.v. is het gewone woord; *Vrouwe* is de adellijke dame. Zoo ook klinkt *Vorstinne*, *meesteresse* deftiger dan de korte vorm. *Heere* is dus een vorm, die meer eerbied uit dan *Heer*. (Zoo ongeveer redeneert ook Dr. De Vries.)

De voorstanders van *Heer* echter zeggen: Al zijn die oude vormen thans die van den eerbied, dan is toch vóór alles noodig, dat ze nu nog in de *levende* taal voorkomen. En dat is met *Heere*, gelijk met vele andere woorden, die oudtijds alle de slot-*e* hadden, *niet meer* het geval. Trouwens, vroeger gebruikte men „heer” met een „e” geenszins als eerbiedsvorm. Voor een mensch schreef men evengoed *heere* of *here*: voor den Schepper *Heere* of *Here*. Het argument van *Vrouwe* is dan ook weinig steekhoudend, omdat het daar tegenoverstaande *Heere* niet gebruikt wordt. Wij schrijven Jonkvrouwe, maar niet Jonkheere. Vrouwe of Jonkvrouwe is een adellijke titel.

Voorts zij nog, na deze beide gevoelens te hebben weergegeven, opgemerkt, hoe de bewering, dat het niet anders mag zijn dan „Heere” als ware dit een woordvorm, die juist God aanduidt, in elk geval niet opgaat, 1°. wijl de naam des Heeren in den Bijbel alleen in 't Hebreeuwsch of in het Grieksch voorkomt; 2°. wijl men dan ook niet op een brief „den Heere” zou mogen schrijven, wat toch vaak gebeurt; 3°. wijl dan ook de vele plaatsen met „Heer” in de rijmsalmen beslist zouden moeten geschrapt. Denk aan: „Heer, ai maak mij Uwe wegen.” Dezelfde menschen, die 't zoo erg vinden, als in een geschrift „Heer” gedrukt staat, hebben een psalmboek, waarin dit „Heer”

meermalen voorkomt, ja, ze zingen dit woord telkens zóó; en zeggen dus zelf „Heer” tot God.

Ik voor mij heb steeds gemeend, dat de vorm *Heer* de eenige is, — *enkele* gevallen misschien uitgezonderd — die naar den aard en het verloop der levende taal te verdedigen valt. Ik zeg niet „*neef*”, gelijk 't weleer heette, ook niet als eerbied te pas komt, maar *neef*.

Doch ik herhaal: 't is een vraagstuk van *taal*, en, gelijk zoo vele, geen gewetenszaak. Als men iemand door *Heer* of *Heere* aanstoot geeft, is 't beter dien te mijden. 't Beste is echter aan „Heer” noch aan „Heere” ergernis tenemen. „Een iegelijk zij in zijn eigen gemoed ten volle verzekerd.” (Rom. XIV : 5.)

A. J. H.

Aan bovenstaande opmerkingen van den heer Hoogenbirk willen wij nog de volgende toevoegen van onzen vroegeren Hoofdredacteur, den heer H. C. Voorhoeve Jzn.

„Dat de kwestie van Heer of Heere niets te maken heeft met den eerbied voor het Hoogste Wezen, maar louter een taalkundige kwestie is, wordt bewezen door de Staten-Vertaling zelve, die „Heere” niet alleen gebruikt voor de namen des Heeren (HEERE voor Jehovah en Heere voor Adonia), niet slechts voor onzen dierbaren Heiland, maar ook — voor gewone menschen. Laat mij uit de honderden gevallen één noemen uit het Oude, en één uit het Nieuwe Testament. In Gen. XXIV : 65 zegt Eliëzer van Izaäk: „Dat is mijn heere.” In Matth. XIII : 27 lezen wij: „En de dienstknechten van den heere des huizes gingen en zeiden tot hem: Heere!” De Staten-vertalers hebben dus „Heere” niet gebruikt om hun eerbied voor God uit te drukken, *maar omdat de toenmalige taalvorm niet anders toeliet*. Hun eerbied hebben zij uitgedrukt door de *hoofdletter H*. En daarin moet ieder hen volgen. Maar voorts kan men, naar den tegenwoordigen taalvorm, Heer of Heere gebruiken, naar dat het ons verkieslijker en welluidender voorkomt. Zoo gebruik ik in verbindingen, zooals b.v. HEERE God en HEERE der heirscharen, altijd HEERE.”

[RED.]

„Stijlbloemen.”

1. Het gevraagde is verzonden, en *houden wij ons* (moet zijn: wij houden ons) voor nabestelling aanbevolen.
2. Zulk een voorstelling, zulk een opvatting *spreekt het volk toe*. (Leelijk Germanisme voor: spreekt tot het volk, is naar 's volks hart.)
3. Hij zat daar als de groote *spin* in het web, en *blies* verachting jegens allen.
4. De *grootste helft* ontbrak helaas.
5. Op dit schilderij zaten de veertig man in hun zware pelsjassen gestoken. (Wonder, dat het schilderij heel bleef!)
6. Betreffende de reeds bovenvermelde, op de binnenplaats loozende, immers met den zich aldaar bevindende regenput in verbinding staande waterafvoerbuis, altijd voor zoover dezelve over het hier bedoeld terrein loopt, zal nader dienen bepaald te worden. (Wel duidelijk!)
7. Bij ons zijn *voorradij* (lees: „voorhanden”) de nieuwste stoffen.
8. „Om dit bezwaar te *ondervangen* stel ik voor,” enz. (*Onzin*; hoe dat „vangen” wel gaat!)

A. J. H.

VARIA.

Onderscheid.

De wijsheid, die met marktgeschreeuw verkocht wordt, Waardeer haar niet als die bij God gezocht wordt: Het goud, dat in de marskraam ligt te prijck, Wie acht het ooit der keizerskroon gelijk?

A. J. H.

twee boerenhuizen, die met haar gloed den gezichteinder verlichtten.

En de droeve tocht trok al maar voort door het eenzame veld, onder het heirleger van tintelende sterren boven hun hoofd, totdat de spitse toren van het dorp zichtbaar werd, en het geblaf van honden werd gehoord.

De vermoede paarden hieven den kop met kracht omhoog, zoodat de ruige manen zich bewogen; zij stootten een zacht gehinnik uit, en sneller reed de wagen met zijn gewonden en zijn doode voort, totdat het dorp was bereikt.

(Wordt vervolgd.)

LETTEREN EN TAAL.

VRAGENBUS.

M. F. Jd. te A. schrijft ons: Gaarne had ik eenige helderheid omtrent de volgende spreekwoorden:

Ten 1e. Wilde ik wel eens weten vanwaar het gezegde komt (als er niet veel belangrijks gesproken wordt): „het ging over koetjes en kalfjes,” daar deze soms niet eens genoemd worden.

Ten 2e. Wordt er gezegd als iemand voor tafel zit, „dan heeft hij vrij spreken.”

Ten 3e. Dikwijls wordt er gezegd als iemand dronken is, „hij loopt met een ster.”

Ten 4e. Als iemand hier of daar geweest is en 't hem slecht is befallen, wordt er gezegd, „hij kwam met de kous op den kop terug.”

Ten 5e. Waarom wordt er gezegd, als iemand hard loopt: „hij loopt op een kwikkeltje.”

Antw. — 1. „Koetjes en kalfjes” staat hier voor gewone, alledaagsche dingen, die niets bijzonders hebben, zoo gewoon als koeien en kalveren in Holland.

2. Voor de tafel, d. i. aan het hoofdeinde, zit in vergaderingen de voorzitter. Deze nu heeft zelf onbepaald verlof van spreken; anderen moet hij het *geven*.

3. Dit is een uitdrukking uit den ouden tijd, toen men op Driekoningen rondging met een groote, versierde ster, die de ster van Bethlehem moest voorstellen, gelijk de dragers de „Drie Koningen.” Zij zongen er bij:

Hier komen wij, Heere,
Met onze steere
Lauwerier de Kransio, enz.

en haalden geld op.

Daar de koningen zich soms min vorstelijk gedroegen, wel eens wat „op hadden” en geweld maakten, is te begrijpen, dat ook dronkaards gezegd werden „met een ster” te loopen.

4. De kous behoort aan den voet, dus onderaan; zit zij op 't hoofd, dus juist bovenaan, dan is alles in de war, alsof iemand bij vergissing zijn kous voor zijn slaapmuts had opgezet. 't Duidt dus op een vergeefsch pogen, waarmee men beschaamd uitkomt.

5. „Kwik” is „vlug.” Een „kwikkeltje” is dus een vlug loopje, een draffe. 't Woord is echter gevormd op een wijs, die met den aard onzer taal strijdt.

Onlangs las ik, schrijft de heer J. A. te R., een vers op Admiraal De Ruyter. De laatste regel is: „Hij kleurt zijn lauweren met zijn bloed.”

Deze regel moet een tijdvers zijn, waaruit het jaartal van De Ruyters dood is te lezen. Maar hoe gaat dat dan?

Antw. — Zulke verzen maakte men oudtijds wel meer. Om ze te begrijpen moet men optellen *die* letters, welke als Romeinsche cijfers waarde hebben, b. v. L = 50; I = 1, enz. Een W geldt dan voor dubbele V. — U voor dubbele I. U voor V. We krijgen dan

Hij kleurt zijn lauweren met zijn bloed.

Dit opgeteld maakt het sterfjaar 1676.

Onze lezer W. vraagt:

In het boek Job leest men bij de beschrijving van het paard: „zijn hals met donder bekleeden” en verder „den donder der vorsten”. Wat wordt hier met *donder* bedoeld?

Hier wordt geduid op Job 39 : 22 en 28. Onze vertaling is daar minder duidelijk. Wat vers 22 betreft, zoo leze men daar met vele vertalers „golvende manen,” 't geen de tekst toelaat en hier beter past. Het woord „donder” in vs. 28 is te verstaan als: het donderend woord van bevel, dat de vorsten doen hooren.

J. G. — Zeker is het Fransche *en pension* veel „netter” en minder „plat” dan ons Nederlandsch „in den kost e. d.” We raden u zelfs aan Handelingen 10 : 6 zoo te veranderen, dat er staat, dat Petrus „en pension” was bij Simon den lederbereider. Dan is die tekst meteen ook netter en minder plat!! Dunkt u ook niet?

Meer dan eens, schrijft O. G., las ik van iemand, dat hij „het bosch niet ziet van wege de boomen.” Is dat een spreekwoord, en wat wil het eigenlijk zeggen?

Antw. — Een spreekwoord is het, maar een Engelsch; *He cannot see the wood for trees*. Dit wordt in de laatste tijden, vertaald, ook bij ons gebruikt. Het wil zeggen, dat iemand over een zaak redeneerende er zooveel bij omhaalt, bewijzen, bijzonderheden, meeningen, dat hij de zaak zelf uit het oog verliest, of niet duidelijker maakt.

Ik bezit een boekje, dat heet *Passie*-boekje, en handelt over het *lijden* van Christus. Ook heb ik een oude uitgaaf van Bunyan, waarin gesproken wordt van twee personen, die *Passie* en *Patientie* heeten. In de nieuwe uitgaaf staat daarvoor *Ongeduld* en *Lijdzaamheid*. Wat beteekent nu eigenlijk dat „Passie,” dat ook zooveel in de boeken van sommige schrijvers van den laatsten tijd gebruikt wordt, maar dan weer anders dan bovengenoemd? G.

Antw. — *Passie* is de afgekorte vorm van het Fransche *Passion*, dat oorspronkelijk *lijden* beduidt (van *pâtir* = *lijden*.) Deze beteekenis heeft het echter nagenoeg alleen nog op godsdienstig gebied. *La passion* de J. C. *La Semaine de la Passion*. (Het lijden van J. C. — de Lijdensweek.) Zoo ook *Passiebloem*, die aan Christus'lijden moet herinneren. Dit „Passion” kreeg allengs ook de beteekenis van ongeduld, drift, hartstocht (vergelijk het Duitsche *Leidenschaft*) en dit verklaart het overige dat gevraagd wordt. 't Best is alweer, dit uitlandsche „Passie” in onze taal nooit te gebruiken. 't Is volkomen onnoodig en ontsiert ons goed Nederlandsch. A. J. H.

„Stijlbloemen.”

(In het vuur der rede.)

1. We leven steeds meer gejaagd. Werken, eten, drinken, *slapen*, — alles moet even vlug gaan.

2. „Struisvogel”-politiek is de zijne, die met „alle winden waait.”

3. Hij verklaarde *ronduit*, dat hij er *vierkant* tegen was.”

4. „Herstelplaats van lederwerken. Ook worden *gaten en scheuren in het leder gemaakt*.” (Vreemde *herstelplaats*.)

5. Wegens *opheffing* der zaak zoekt een jongmensch een betrekking. (Een vreemd jongmensch, die heengaat als de zaak opgeheven wordt, d. i. weer tot bloei, of tot grooter bloei komt.) A. J. H.